

ставі якого директор ДБР має право затвердити положення про ДБР (Скандал, конфлікти та проблеми створення: Державне бюро розслідувань вперше відзвітувало [Електронний ресурс]. — Режим доступу: https://24tv.ua/skandal_konflikti_ta_problemi_stvorenniya_derzhavne_byuro_rozsliduvan_vpershe_vidzvituvalo_n1133857). Однак тут-таки величезну роль відіграє людський фактор: незацікавленість депутатів та представників інших гілок влади дати нарешті ДБР працювати на повну силу, однак, зважаючи на призначення в розслідуванні злочинів щодо окремих категорій осіб, воно й не дивно.

Науковий керівник: доцент кафедри організації судових, правоохоронних органів та адвокатури Національного університету «Одеська юридична академія», кандидат юридичних наук *Храпенко Олена Олегівна*.

Полюя В. В.

студентка 1-го курсу магістратури факультету адвокатури
Національного університету «Одеська юридична академія»

ДЕРЖАВНЕ БЮРО РОЗСЛІДУВАНЬ: ПОРЯДОК ФОРМУВАННЯ І ФУНКЦІЇ

Ідея створення єдиного органу, на який буде покладено функцію досудового розслідування більшості кримінальних правопорушень неодноразово виникала в юридичних колах, однак, тільки в останні роки почала реалізовуватися на практиці. Так, прийняття рішення про створення Державного бюро розслідувань (далі — ДБР) дало поштовх для прийняття Закону України «Про державне бюро розслідувань», проведення конкурсу на посади до цього органу та створення інших умов для його належного функціонування. З 27 листопада 2018 р. цей орган розпочав свою діяльність. В даний момент йде активний процес діяльності відомства, яке займається розслідуванням кримінальних проваджень, в яких фігурують правоохоронці, судді та службовці високих рангів. Що стосується злочинів, які будуть підвідомчі цьому органу, то відповідно до Закону, ДБР є органом досудового розслідування (здійснює дізнання і досудове слідство).

Основними функціями, які покладено на ДБР, є запобігання, виявлення, припинення або розкриття: терористичних злочинів, катувань, нелюдського поводження з боку представників правоохоронних органів, злочинів посадових осіб високого рангу і людей, що займають відповідальні посади (президентів, вищих державних чи-

новників, членів ЦВК, народних депутатів, керівництва Генеральної прокуратури, Нацбанку, суддів, правоохоронців, працівників НАБУ, прокуратури, САП і т. д.).

До компетенції ДБР належать найбільш небезпечні злочини: злочинних організацій, пов'язані з тероризмом, особливо тяжкі насильницькі злочини, а також — злочини з специфічними суб'єктами: тортури і суміжні з цим злочини, вчинені слідчими органів внутрішніх справ, служби безпеки, НАБУ, прокурорами, і також корупційні злочини, вчинені працівниками САП і НАБУ, і військові злочини, вчинені військовослужбовцями (Торбас О. О. Особливості визначення підслідності ДБР у кримінальному провадженні / О. О. Торбас // Державне бюро розслідувань: на шляху розбудови: матеріали Між-нар. наук.-практ. конф. (м. Одеса, 16 черв. 2018 р.). — Одеса, 2018 — С. 269–273).

Крім того, на ДБР також покладається запобігання організований злочинній діяльності, терористичних та інших особливо тяжких злочинів, виявлення таких злочинів, як катування і корупційні злочини, скоєних слідчими і прокурорами.

До структури ДБР належать центральний апарат, територіальні підрозділи, спецпідрозділи, навчальні та науково-дослідні заклади. Посадовими особами в бюро є слідчі, працівники оперативного підрозділу, криміналісти. Більш того, служба в ДБР класифікується як держслужба «особливого роду» і служити там зможуть тільки ті, хто пройде всі перевірки фізичної форми і вікові обмеження. Раз на два роки співробітники повинні проходити обов'язкове підвищення кваліфікації.

На службу до ДБР приймаються на конкурсній основі в добровільному порядку (за контрактом) громадяни України, які спроможні за своїми особистими, діловими та моральними якостями, віком, освітнім і професійним рівнями та станом здоров'я ефективно виконувати відповідні службові обов'язки.

Кваліфікаційні вимоги та критерії професійної придатності для зайняття посад у бюро затверджуються директором ДБР — Р. Трубою.

Що стосується проведення конкурсу на посаду в ДБР, то конкурс проводиться конкурсною комісією в складі п'яти осіб, з яких не менше трьох є представниками ДБР. До уваги повинні прийматися особистісні, моральні, ділові та професійні дані, а також стан здоров'я, що дозволяє ефективно виконувати відповідні службові обов'язки. Крім встановленого переліку документів, можна подавати додаткову інформацію про свою освіту, досвід роботи, професійний рівень і репутації, мотиваційний лист. Кандидати, документи яких відповідають встановленим вимогам, допускаються до кваліфікаційного іспиту і, після успішного складання іспиту, до співбесіди (Порядок проведен-

ня конкурсу для призначення на посади у Державному бюро розслідувань від 15 лютого 2018 р. № 176/31628 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0176-18>).

Наразі керівник відомства і його заступник визначили штат співробітників ДБР і з 27 листопада 2018 року Державне бюро розслідувань почало здійснювати правоохоронну діяльність з метою запобігання, виявлення, припинення, розкриття та розслідування злочинів, віднесених до його компетенції.

Науковий керівник: доцент кафедри організації судових, правоохоронних органів та адвокатури Національного університету «Одеська юридична академія», кандидат юридичних наук, доцент **Свида Олексій Георгійович**.

Приходько І. А.

студентка 2-го курсу факультету
прокуратури та слідства (кримінальної юстиції)
Національного університету «Одеська юридична академія»

СТАТУС ДИРЕКТОРА ДЕРЖАВНОГО БЮРО РОЗСЛІДУВАНЬ

Створення та формування Державного бюро розслідувань було нагальним питанням інституційного забезпечення реформування правоохоронних органів України. Масштаби поширення корупції продовжують залишатися однією з основних загроз національній безпеці, політичній стабільності та утвердженню верховенства права.

Державне бюро розслідувань є новим для України органом, що був сформований, відповідно до зобов'язань при вступі до Ради Європи та є частиною коаліційної угоди між парламентськими партіями Верховної Ради України VIII скликання. У статті 1 Закону України «Про Державне бюро розслідувань», зазначено, що Державне бюро розслідувань є центральним органом виконавчої влади, що здійснює правоохоронну діяльність з метою запобігання, виявлення, припинення, розкриття та розслідування злочинів, віднесених до його компетенції.

У Стратегічній програмі діяльності ДБР на 2017–2022 роки, зазначено, що місія Державного бюро розслідувань — встановлення справедливості у суспільстві шляхом незалежного та всебічного розслідування злочинів задля притягнення винних до встановленої Законом відповідальності, незважаючи на їхні посади, зв'язки та ресурси (Стратегічна програма діяльності Державного бюро